

DEUS SANGUINARIS

Miquel Fané 2025

DEUS SANGUINARIS

Després de l'animisme, els humans en la seva evolució van anar creant les primitives religions amb uns deus totpoderosos cruels, capriciosos i sanguinaris com ho eren els reis i senyors que els manaven. Poques referències documentades tenim de les religions primitives del vell continent, però si moltes del nou doncs es van mantenir fins l'arribada i conquesta dels europeus al segle XVI -Manyes, Asteques, Inques, etc-. També resten algunes coses de les antigues religions a societats primitives supervivents - a l'Amazonia, a Nova Guinea etc-.

A totes aquestes religions primitives hi trobem la necessitat de fer, als deus, sacrificis, de coses proporcionalment tan valuoses com important era allò pel que se'ls invocava, i anava des dels cultius i els animals als éssers humans.,

Els sacrificis humans transcendiren a les cultures ja històriques -escrites- i així veiem com a la cultura grega. Artemisa, per a deixar que el vent inflís les veles dels vaixells preparats per a la batalla, exigeix a Agamenon que li sacrifiqui la seva filla Ifigènia i a la hebrea, com Jahvé inicialment exigeix a Abraham que li sacrifiqui el seu fill Isaac per demostrar-li la seva fidelitat.

Aquest important passatge de la Tora hebrea, en ha arribat també a la cultura cristiana com a Antic Testament. I posteriorment a la Islàmica amb el Corà. doncs estem parlat de la figura d'Abraham a partir de la qual es desenvolupa tota la

mitologia de les tres religions monoteistes vigents: judaisme, cristianisme i islam.

Aquest passatge bíblic és importantíssim doncs Jahvé atura en sacrifici i el seu àngel diu a Abraham que; prou!, que Jahvé ja no necessita més sacrificis humans, Amb sacrificar un bon anyell és suficient.

Des d'aleshores, el poble elegit per Jahvé -els hebreus- al seu temple de Jerusalem només hi va sacrificar anyells i altres besties valuoses fins que l'emperador romà Tito va arrasar Jerusalem, el temple, el Judaisme i, fins i tot, el naixent cristianisme judaïtzant.

Al revés del cristianisme jueu, el cristianisme paulí va anar agafant embranzida des de l'imperi romà d'orient fins arribar, al segle IV. a escombrar, , des de la pròpia Roma tota la anacrònica religió greco-romana, amb tots els seus deus lascius i mutants, amb un panteó arnat -on fins i tot els depravats emperadors hi tenien lloc- i, amb sacrificis d'essers vius que el pujant cristianisme ja no acceptava.

El cristianisme va substituir la vella alimentació mística consistent menjar-se la carn sacrificada, per la de fer-ho amb els dos aliment més emblemàtics de la dieta del poble ras; El pa i el vi.

Així veiem com, d'una forma o altra, els quatre evangelis fiables, - ja escrits en grec entre els segles I i II- contenen el passatge del Sant Sopar amb la institució de l'Eucaristia.

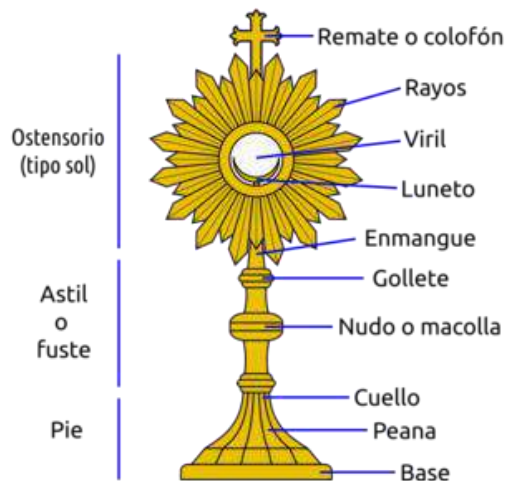
Però l'ombra dels sacrificis humans de les primitives religions va planejar amb força en tota la historia del cristianisme fins avui. Això d'alimentar-se místicament només amb pa i vi no convenia gens als romans i demás cristianitzats de fa quasi dos mil·lennis.

I fent us de les especulacions bizantines que els era propi van crear el concepte de la transsubstanciació. L'hostia es convertia en cos present de Jesucrist.

A l'edat mitja no se si algú a arribar a sentir, en combregar, un cert sabor a diví bistec, però si que si trobem son moltes pintures on es veu com, a causa d'alguna ofensa a Jesucrist, l'hostia s'havia posat a sagnar. Al segle XVI, no eren poques les

imatges-sagrari on col·locant una hostia dins alguna escultura, aquesta ja no era una imatge si no el mateix crist-deu en persona, igual que passava al seu dia amb la gran figura de Zeus al partenon.

Com que això resultava massa inversemblant la hostia -ve seguir sent el Crist present- però va passar a només ostentar-se amb el disc solar de les custodies, exaltant el “Corpus Cristi” en totes les manifestacions cultural barroques que varen arribar fins el segle passat quan el Concili Vaticà II les va tallar de soca-rel.

Però allò del sacrifici als deus de fills predilectes, a les religions primitives encara roman en bona part al lèxic litúrgic del cristianisme actual. A la Missa encara s'invoca a Crist com a “l'Anyell de Deu que lleva els pecats del mon” i se'ns diu que és el nostre Redentor perquè, essent el fill de Deu, va morir per nosaltres.

Aquest deu deu seu ser el Jahvé del Tohra per a qui. ates que els humans no es comportaven al seu gust, va entendre que tenien que morir tots, com ja havia entès Marduk al seu dia, quan els sumeris el molestaven per que feien “massa soroll” i els va ofegar amb el diluvi (sic).

No. El meu Deu -i crec que el de la majoria-, és just i bó. No necessita que matin a ningú per que l'hagin ofès. I al meu Crist l'estimo no pas per que m'hagi redimit de res sinó perquè va predicar l'amor vers l'odi, el perdo vers la venjança i tantes altres coses per las que els romans i el seus jueus aliats van veure que això els esfondrava el seu edifici de

poder el van ajusticiar amb la mort més indigne que coneixien: la crucifixió.

Miquel Fané 2025

DIOSES SANGUINARIOS (ES)

Después del animismo, los humanos en su evolución fueron creando las religiones primitivas con unos dioses todopoderosos, crueles, caprichosos y sanguinarios, como lo eran los reyes y señores que los gobernaban. Tenemos pocas referencias documentadas de las religiones primitivas del viejo continente, pero sí muchas del nuevo, ya que se mantuvieron hasta la llegada y conquista de los europeos en el siglo XVI —mayas, aztecas, incas, etc. También quedan algunos vestigios de las antiguas religiones en sociedades primitivas supervivientes —en la Amazonía, en Nueva Guinea, etc.

En todas estas religiones primitivas encontramos la necesidad de hacer sacrificios a los dioses, de cosas proporcionalmente tan valiosas como importante era aquello por lo que se les invocaba, y esto iba desde cultivos y animales hasta seres humanos.

Los sacrificios humanos trascendieron a las culturas ya históricas —escritas— y así vemos cómo en la cultura griega, Artemisa, para permitir que el viento hinche las velas de los barcos preparados para la batalla, exige a Agamenón que le sacrifique a su hija Ifigenia; y en la hebrea, como Yahvé inicialmente exige a Abraham que le sacrifique a su hijo Isaac para demostrarle su fidelidad.

Este importante pasaje de la Torá hebrea nos ha llegado también a la cultura cristiana como Antiguo Testamento. Y posteriormente a la islámica con el Corán. Pues estamos

hablando de la figura de Abraham, a partir de la cual se desarrolla toda la mitología de las tres religiones monoteístas vigentes: judaísmo, cristianismo e islam.

Este pasaje bíblico es importantísimo, pues Yahvé detiene el sacrificio y su ángel dice a Abraham que basta, que Yahvé ya no necesita más sacrificios humanos. Con sacrificar un buen cordero es suficiente. Desde entonces, el pueblo elegido por Yahvé —los hebreos— en su templo de Jerusalén solo sacrificó corderos y otras bestias valiosas hasta que el emperador romano Tito arrasó Jerusalén, el templo, el judaísmo e incluso el naciente cristianismo judaizante.

Al revés del cristianismo judío, el cristianismo paulino fue ganando impulso desde el Imperio romano de Oriente hasta llegar, en el siglo IV, a barrer desde la propia Roma toda la anacrónica religión grecorromana, con todos sus dioses lascivos y mutantes, con un panteón rancio —donde incluso los emperadores depravados tenían lugar— y con sacrificios de seres vivos que el pujante cristianismo ya no aceptaba.

El cristianismo sustituyó la vieja alimentación mística consistente en comerse la carne sacrificada, por hacerlo con los dos alimentos más emblemáticos de la dieta del pueblo llano: el pan y el vino.

Así vemos cómo, de una forma u otra, los cuatro evangelios fiables —ya escritos en griego entre los siglos I y II— contienen el pasaje de la Última Cena con la institución de la Eucaristía.

Pero la sombra de los sacrificios humanos de las religiones primitivas planeó con fuerza en toda la historia del cristianismo hasta hoy.

Eso de alimentarse místicamente solo con pan y vino no convencía nada a los romanos y demás cristianizados de hace casi dos milenios. Y haciendo uso de las especulaciones bizantinas que les eran propias, crearon el concepto de transubstanciación. La hostia se convertía en cuerpo presente de Jesucristo.

En la Edad Media no sé si alguien llegó a sentir, al comulgar, un cierto sabor a divino bistec, pero sí que encontramos muchas pinturas donde se ve cómo, a causa de alguna ofensa a Jesucristo, la hostia se había puesto a sangrar. En el siglo XVI, no eran pocas las imágenes-sagrario donde, al colocar una hostia dentro de alguna escultura, esta ya no era una imagen sino el mismo Cristo-Dios en persona, igual que pasaba en su día con la gran figura de Zeus en el Partenón.

Como eso resultaba demasiado inverosímil, la hostia —que seguía siendo el Cristo presente— pasó a ostentarse solo con el disco solar de las custodias, exaltando el “Corpus Christi” en todas las manifestaciones culturales barrocas que llegaron hasta el siglo pasado, cuando el Concilio Vaticano II las cortó de raíz.

Pero aquello del sacrificio a los dioses de hijos predilectos, en las religiones primitivas aún permanece en buena parte del léxico litúrgico del cristianismo actual. En la Misa aún

se invoca a Cristo como “el Cordero de Dios que quita los pecados del mundo” y se nos dice que es nuestro Redentor porque, siendo el hijo de Dios, murió por nosotros.

Ese dios debe de ser el Yahvé de la Torá, para quien, dado que los humanos no se comportaban a su gusto, entendió que tenían que morir todos, como ya había entendido Marduk en su día, cuando los sumerios lo molestaban porque hacían “demasiado ruido” y los ahogó con el diluvio (sic).

No. Mi Dios —y creo que el de la mayoría— es justo y bueno. No necesita que maten a nadie porque lo hayan ofendido. Y a mi Cristo lo amo no porque me haya redimido de nada, sino porque predicó el amor frente al odio, el perdón frente a la venganza y tantas otras cosas por las que los romanos y sus judíos aliados vieron que eso les derrumbaba su edificio de poder, y lo ajusticiaron con la muerte más indigna que conocían: la crucifixión.

BLOODTHIRSTY GODS (EN)

After animism, humans in their evolution began creating primitive religions with almighty gods—cruel, capricious, and bloodthirsty—just like the kings and lords who ruled over them. We have few documented references to the primitive religions of the old continent, but many from the new one, since they persisted until the arrival and conquest by Europeans in the 16th century—Mayans, Aztecs, Incas, etc. Some

remnants of ancient religions also survive in primitive societies today—in the Amazon, New Guinea, and elsewhere.

In all these primitive religions, we find the need to offer sacrifices to the gods—things as valuable as the importance of what was being requested. These ranged from crops and animals to human beings.

Human sacrifices transcended into historically documented cultures. In Greek culture, for example, Artemis, to allow the wind to fill the sails of ships prepared for battle, demands that Agamemnon sacrifice his daughter Iphigenia. In Hebrew culture, Yahweh initially demands that Abraham sacrifice his son Isaac to prove his loyalty.

This important passage from the Hebrew Torah also reached Christian culture as the Old Testament, and later Islamic culture through the Quran. We are talking about the figure of Abraham, from whom the mythology of the three major monotheistic religions—Judaism, Christianity, and Islam—develops.

This biblical passage is crucial, as Yahweh halts the sacrifice and his angel tells Abraham: enough! Yahweh no longer needs human sacrifices. Sacrificing a good lamb is sufficient. From then on, the people chosen by Yahweh—the Hebrews—sacrificed only lambs and other valuable beasts in their temple in Jerusalem until Roman Emperor Titus destroyed Jerusalem, the temple, Judaism, and even the nascent Judaic Christianity.

Unlike Jewish Christianity, Pauline Christianity gained momentum from

the Eastern Roman Empire until, in the 4th century, it swept away the outdated Greco-Roman religion from Rome itself—with all its lascivious and mutable gods, a worn-out pantheon where even depraved emperors had a place, and sacrifices of living beings that the rising Christianity no longer accepted.

Christianity replaced the old mystical nourishment—eating the sacrificed flesh—with the two most emblematic foods of the common people's diet: bread and wine.

Thus, we see how, in one way or another, the four reliable Gospels—written in Greek between the 1st and 2nd centuries—contain the passage of the Last Supper with the institution of the Eucharist.

But the shadow of human sacrifices from primitive religions loomed strongly throughout Christian history up to the present day.

The idea of mystically feeding only on bread and wine didn't convince the Romans and other newly Christianized people of nearly two millennia ago. Using their characteristic Byzantine speculations, they created the concept of transubstantiation. The host became the actual body of Jesus Christ.

In the Middle Ages, I don't know if anyone ever felt a divine steak flavor while receiving communion, but we do find many paintings showing how, due to some offense against Jesus Christ, the host began to bleed. In the 16th century, there were many shrine-images where, by placing a host inside a sculpture, it ceased to be an image and became Christ-God

himself—just as happened with the great figure of Zeus in the Parthenon.

Since this was too implausible, the host—still considered the present Christ—came to be displayed only with the solar disc of monstrances, exalting “Corpus Christi” in all the baroque cultural manifestations that lasted until the last century, when the Second Vatican Council cut them off at the root.

Yet the idea of sacrificing beloved children to the gods from primitive religions still remains in much of the liturgical language of modern Christianity. In Mass, Christ is still invoked as “the Lamb of God who takes away the sins of the world,” and we are told he is our Redeemer because, being the Son of God, he died for us.

That god must be the Yahweh of the Torah, who, since humans didn’t behave as he wished, decided they all had to die—just as Marduk once did when the Sumerians annoyed him by making “too much noise,” and he drowned them with the flood (sic).

No. My God—and I believe that of most people—is just and good. He doesn’t need anyone to be killed because they offended him. And I love my Christ not because he redeemed me from anything, but because he preached love over hatred, forgiveness over vengeance, and so many other things that made the Romans and their allied Jews see that this threatened their power structure—so they executed him with the most disgraceful death they knew: crucifixion.